Муса Җәлилнең сугыш чоры иҗатында ант темасы.

1941 елның 22 июнендә фашистик Германиянең җинаятьчел һөҗүме белән башланган Бөек Ватан сугышы елларында илебез халкы искиткеч авыр сынаулар узды.

“Бөтен көч - дошманны җиңүгә”

Йөз миллионнарча кешеләрнең ирке, бәхетле тормышы, якты киләчәге һәм намусы өчен бара торган бу бөек көрәштә культура фронтының да бөтен армиясе фашизмга каршы аяусыз сугышка күтәрелде. Большевестик туры сүз массаларда дошманга каршы ачы нәфрәт, каты ачу тудырсын, миллионнарга үзенең туган иле каршында мөкәтдәс бурычын төшендереп бирсен... Шагыйрьләрнең шигыре сугышчыларны геройлыкка рухландыра торган көчле чаң булып яңгырасын!... Язучыларның сүзе, кызылармеецның штыгы шикелле үк, дошманның йөрәген үтәли тишәрлек үткен һәм көчле булсын!.”

“Совет әдәбияты”

Бөек Ватан сугышының беренче көннәреннән үк Муса Җәлил фронтның алгы сызыгында.

Смерть немецким оккупантам!

ОТВАГА

Ежедневная красноармейская газета

№ 445. Пятница, 1 мая 1942 г.

Да здравствует 1-е [illegible] день смотра боевых сил раб[illegible]
Пролетарии всех стр[illegible] тесь для борьбы пр[illegible] фашистских захват[illegible]

ПРИКАЗ ВОЙСКАМ АРМИИ

№ 32

1 мая 1942 г. Действующая армия

Товарищи красноармейцы, командиры и политработники! Поздравляю вас с международным праздником трудящихся — 1 мая — днем смотра боевых сил рабочего класса.

Первое мая 1942 года наша родина, ее доблестные вооруженные силы отмечают в условиях Великой отечественной войны против немецких захватчиков. Одиннадцатый месяц идет жесточайшая битва с озверелым врагом, коварно напавшим на нашу страну. Эта битва советского народа идет за свободу, культуру, честь и независимость нашей родины.

Истекшая зима принесла Красной армии значительные победы над врагом. Осуществляя гениальные стратегические планы Великого СТАЛИНА, под его испытанным водительством Красная армия, наступая, нанесла сокрушительные удары немецкой грабьармии. Уничтожены лучшие силы врага, вместе с ними громадное количество техники и вооружения. Алый стяг Страны Советов снова взвился над многими городами, тысячами сел и деревень, освобожденных Красной армией от гитлеровских поработителей.

Немеркнущей славой войдут в историю Отечественной войны [illegible] наших ударных частей на Волховском рубеже. [illegible] боями прошли Вы, товарищи, свыше ста километров, освободили более ста сел и деревень Ленинградской области. Истреблены тысячи немецких солдат и офицеров, не считая раненых и обмороженных. В неслыханно трудных условиях суровой зимы, заснеженных лесов и болот проходило наше наступление. Честь и слава Вам, мужественным сынам нашей родины, бойцам, [illegible] и политработникам! Вы, храбрецы ударной армии, упорно шли вперед, ломая сложную систему укреплений врага.

Вечно будет помнить благодарный русский народ бессмертных героев-коммунистов тт. ГЕРАСИМЕНКО, ЧЕРЕМНОВА, КРАСИЛОВА, совершивших беспримерный подвиг. Это они закрыли своими телами амбразуры немецких дзотов и своей благородной

КОМСОМОЛЬ[illegible]

ГЕРОИЧЕСКИМ БОР[illegible]

СЛАВНОГ[illegible]

1942 елның июнендә Волхов юнәлешендә барган канлы сугышлар вакытында, аларның часте чолганышта калып, М. Җәлил каты яраланган хәлендә дошман кулына эләгә.

Муса Җәлилнең сугыш чоры иҗатында ант темасы.

Максат:

Муса Җәлилнең сугыш чоры иҗатында ант сүзе кергән шигырьләрен ачыклау.

Ант...Вәгъдә...

Рус шагыйре А. Сурков, сугышчы антын белдергән әсәрләр хакында сүз алып барганда, “поэзиядә” җиңүгә ышаныч яңгырады, дип яза

Шагыйрь Муса Җәлил үзенең бөтен гомерен туган иленә,туган халкына багышлады.Аның бөтен тормышы – героик тормыш ул.Муса Җәлил үзенең әсәрләрендә күперне шартлатып, дошман утыннан һәлак булган партизанның батырлыгын сурәтли, фашистлар тарафыннан үтерелгән сабый өчен соңгы тамчы канына кадәр сугышырга <u>АНТ</u> биргән солдатлар турында җырлый.

М.Җәлилнең Бөек Ватан сугышы чоры иҗаты

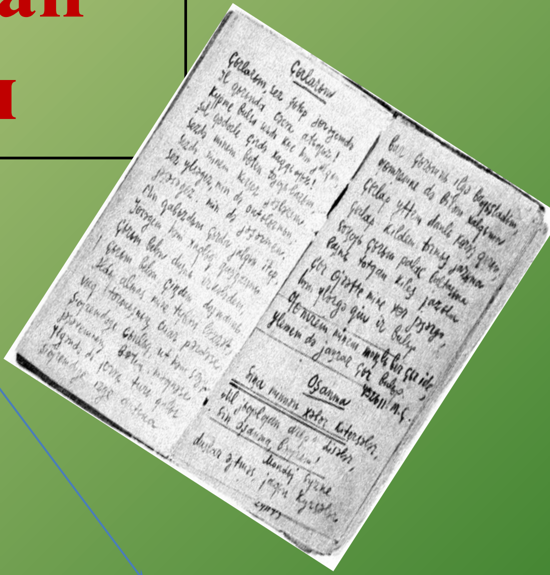

Сугыш башланганнан алып 1942 елның июненә кадәр, ягъни дошманга әсир төшкәнче язган шигырьләре

Фашизм тоткынлыгында иҗат ителгән атаклы "Моабит дәфтәрләре"

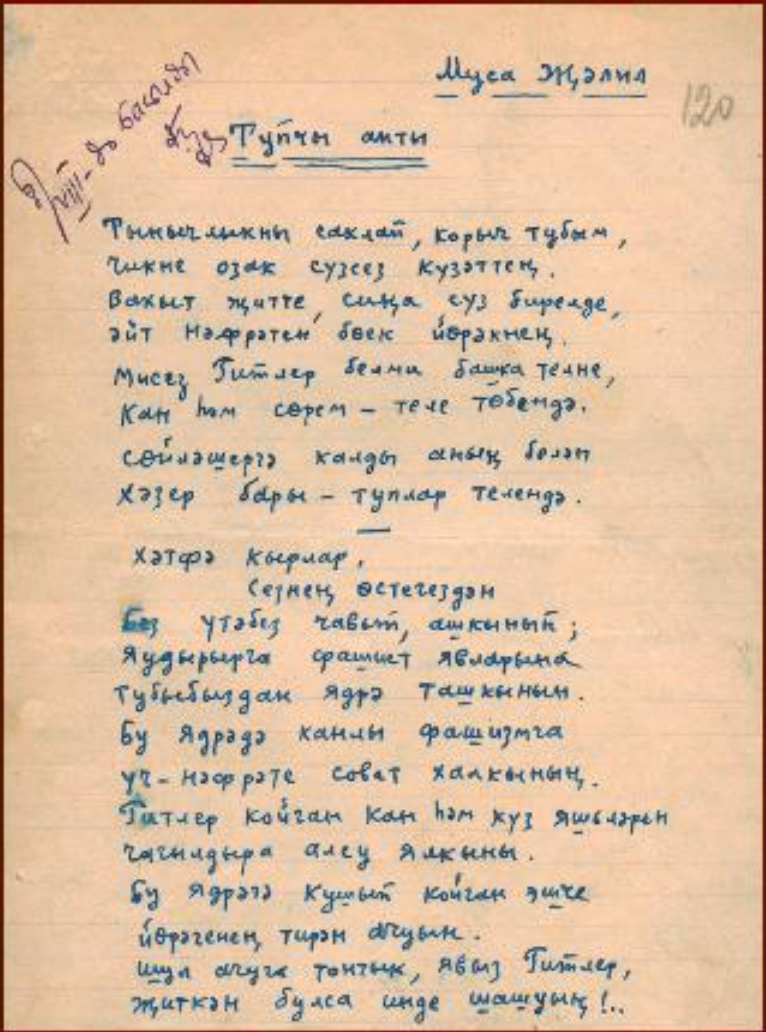

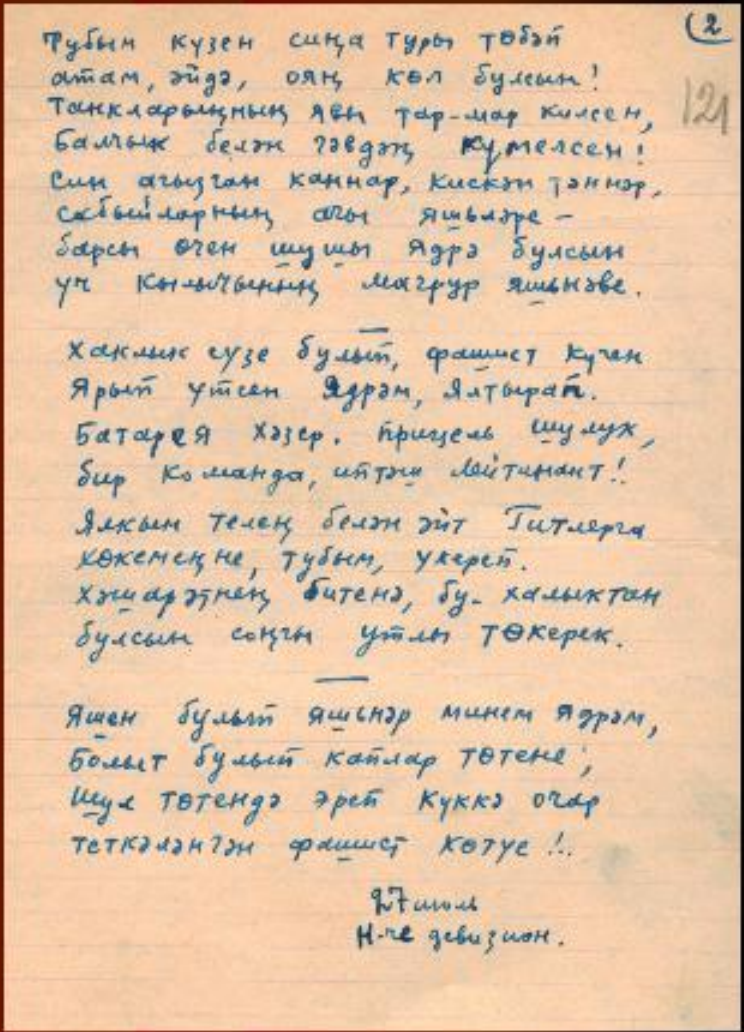

Муса Җәлилнең "Тупчы анты" шигыре кульъязмасы

Җырым, синдә минем гәүдәләнде
Илне сөйгән йөрәк тибешем,
Җырым иде антым:
“Яшәсәм дә,
Үлсәм дә тик туган ил өчен!”

“Әйдә, җырым” шигыре

Моабит дәфтәрләре.

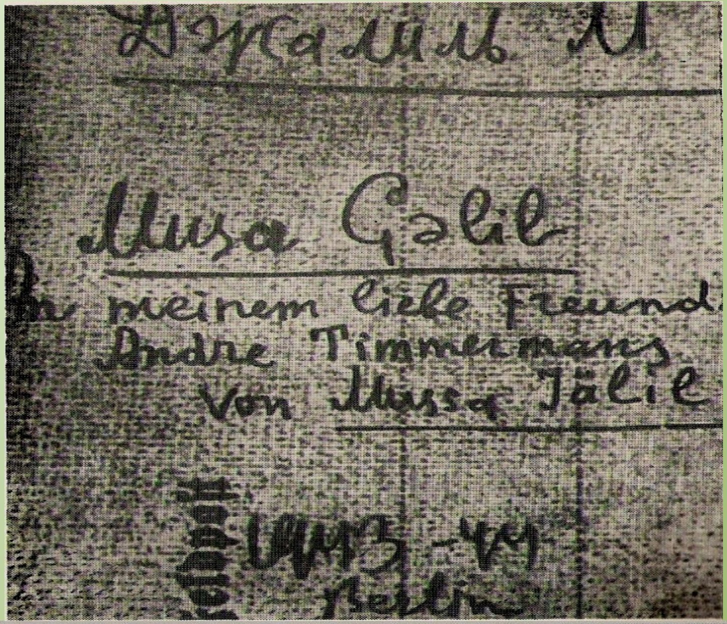

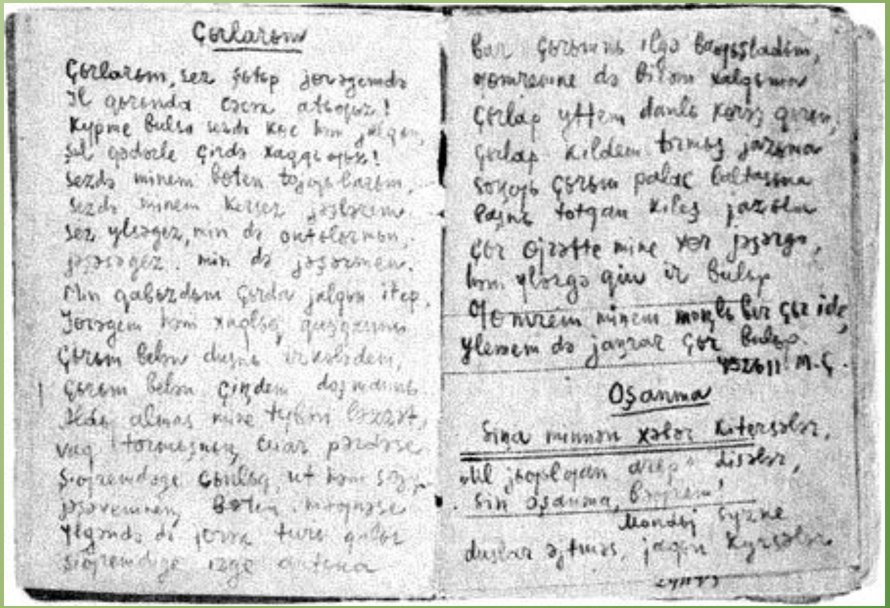

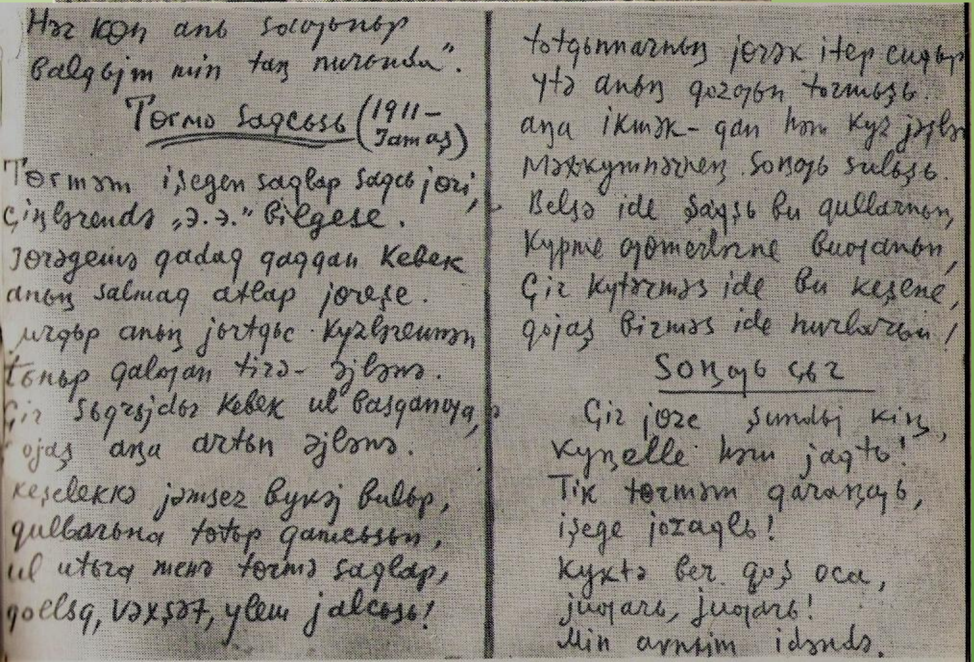

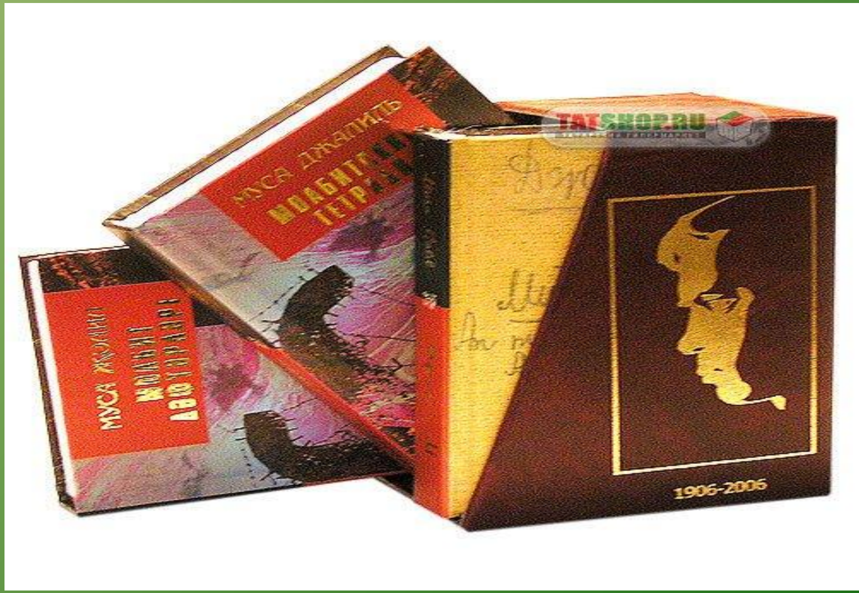

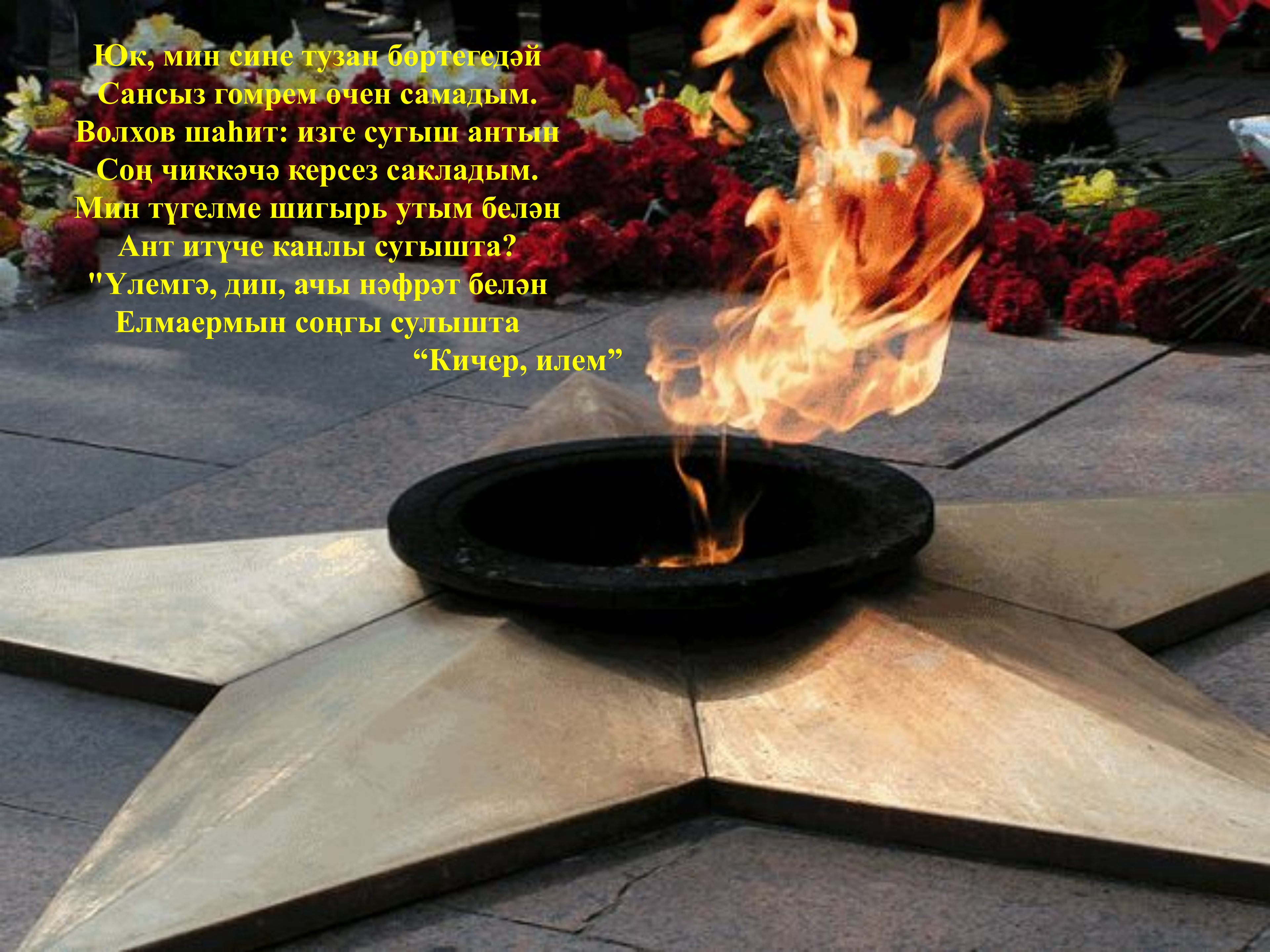
Юк, мин сине тузан бөртегедәй
Сансыз гомрем өчен самадым.
Волхов шаһит: изге сугыш антын
Соң чиккәчә керсез сакладым.
Мин түгелме шигырь утым белән
Ант итүче канлы сугышта?
"Үлемгә, дип, ачы нәфрәт белән
Елмаермын соңгы сулышта
“Кичер, илем”

Җәлил шигырьләре халкыбызның рухи дөньясына яңа байлыклар өстәде, әдәбиятыбыз мирасына кыйммәтле хәзинә булып керде һәм шагыйрьгә үлемсезлек алып килде.

Татар әдәбиятына шундый олы байлык биргән шагыйрь 1957 елда Ленин премиясе белән бүләкләнде.

Әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә
Ленин премияләре буенча
СССР Министрлар Советы янындагы комитетта
Әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә
аеруча күренекле казанышлар өчен
Ленин премияләре бирү турында

Әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә Ленин премияләре комитеты аеруча күренекле әдәбият, музыка, сынлы сәнгать әсәрләре өчен һәм театр сәнгате эшлеклеләренең аеруча күренекле казанышлары өчен 1957 елгы Ленин премияләре бирергә карар бирде:

1. Сергей Тимофеевич Коненковка — «Автопортрет» скульптурасы өчен.

2. Леонид Максимович Леоновка — «Рус урманы» романы өчен.

3. Муса Җәлилгә — «Моабит дәфтәре» исемле шигырьләр циклы өчен.

4. Сергей Сергеевич Прокофьевка — Җиденче симфония өчен.

5. Галина Сергеевна Улановага — балет сәнгатендәге күренекле казанышлары өчен.

RIA Novosti

ЖИЗНИ КРАСОТА!
СЕРДЦЕ ВЕЧНОСТЬ ЕСТЬ!

БӨЕК ҖИҢҮГӘ – 70 ЕЛ

Игътибарыгыз өчен зур рәхмәт!